

GIỚI THIỆU TƯ LIỆU VĂN BIA CHỮ NÔM

MA. Nguyễn Thị Hường

(NCV. Viện Nghiên cứu Hán Nôm)

Văn bia chữ Nôm (tức văn bia có chứa đoạn văn, bài thơ bằng chữ Nôm) đã từ lâu là một mảng đề tài được nhiều học giả quan tâm. Trong thời gian vừa qua, chúng tôi đã tiến hành một cuộc khảo sát sơ bộ về số lượng văn bia chữ Nôm hiện có tại Thư viện Viện nghiên cứu Hán Nôm và một số tỉnh lân cận. Kết quả thu được là đã thống kê được 104 đơn vị văn bia. Để đi đến nhận xét về tình hình tư liệu văn bia chữ Nôm, chúng tôi tiến hành khảo sát tư liệu sưu tập được trên các phương diện sau:

1. Sự phân bố theo không gian và thời gian
2. Đặc điểm văn bản

Qua đó chúng tôi đi đến một số kết luận:

- Văn bia chữ Nôm chủ yếu xuất hiện ở các tỉnh Đồng bằng Bắc bộ đặc biệt là Hà Nội và Hà Tây.
- Văn bia chữ Nôm có niên đại muộn, tập trung chủ yếu số lượng vào đầu thế kỷ XX.
- Văn bia chữ Nôm đa số tồn tại dưới dạng bia hình dẹt và ma nhai, kích thước nhỏ, hoa văn trang trí đơn giản, nhiều bia không có trang trí, số tác giả là vua chúa quan lại chiếm tỉ lệ tương đối cao.

Tình hình tư liệu văn bia chữ Nôm cho chúng ta thấy sự phản ứng rõ rệt của người Việt Nam trước ngưỡng cửa của một cuộc cách mạng văn tự.